

KEYSER
GADH, HEMMING

**En sanfärdigh oration och trogen förmaning,
som vthaf ... Hemming Gadd, fordom electo
til Linköping, vthi Swerikis rijkis rådz och
biscopars närwaru, ... öfwer ett hundrade
åhr sedan är proponerat ...**

[Stockholm]
1644

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400-till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.

Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> alla boken.

- <http://search.books2ebooks.eu/>

q̄ crediderit in eū nō cōfunder.
Gobis igit̄ honor creditib?
nō creditib? aut̄ lapis quē re-
probauerūt editicātes: hic fa-
ctus est ī caput anguli: ⁊ lapis
offensionis: et petra scandali:
his q̄ offendunt verbo: nec cre-
dunt in quo positi sunt. Glos
aut̄ gen? electū regale sacerdo-
tū: gens it̄ā pp̄ls arq̄ s̄mō is
ut virtutes annūciaretis eius q̄
de tenebris vos vocavit in ad-
mirabile lumen suū. Qui ali-
quā nō pp̄ls: nunc aut̄ popul?

⁊ venit p̄mus ad monumentū.
Et cui⁹ se inclinasset: vidit lin-
theamina posita: nō t̄n intro-
iuit. Genuit ergo Simon petrus
sequēs eū: ⁊ introiuit ī monu-
mentū. Et vidit lintheamina
posita: ⁊ sudariū quō fuerat su-
per caput ei⁹: nō t̄n lintheami-
nibus positū: sed separationē ī-
uolutū in unū locū. Tunc er-
go introiuit ⁊ ille discipulus q̄
venerat p̄mus ad monumentū:
tū: ⁊ vidit ⁊ credidit. Ad idum
enī scriebāt scripturā: q̄a oportet

Es. Saml.
Fide 1700
dist. Es.

F1700

2769

yngre upplaga
kanske fr. 1644
Keyser?

10
En sanfärdigh

ORATION

och trogen Förmaning/

Som vthaff then Ährewördige/ Höglärde
och Manhafftige

Hemming Gadd/

Fordom *Electo* til Linköping/ vchi
Sveriges Rikes Råd; och Bistopars När-
waru/ öfwer ett hundrade Åhr sedan är proponerat
och framstälte worden vppå Latijn:

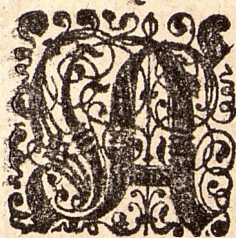
Ther vthinna

The Danskes ilfundige Lister och
Practiker som the vchi alla Tider/ jämtväl
och nu icke allens emot Sveriges Rikes Inbyggare/
vthan och emot alle andre Nationer bruka plå-
ga/ sanfärdeligen och medh lefwandes Fär-
gor affmålade warda.

Alle trogne och rättfärdige Swenske Män til en
Warnagel/ at the granneligen taga sigh til
wabra för the Danskes stadelige
Förbund.

ORATIO
HEMMINGI GADDI
CONTRA DANOS.

Reswördigste Herre Arkebiskop Ja-
cob/ Swerigis Killes Förste/ Högborne
Förste Swante Sture/wördige Biskopar
och Fäder/ Ridle och Wälborne Herrar/
Swerigis Killes Råd: När iagh öfwer-
wagar och betrachtar/ huru swårt och wils-
samt thet är/ til at handla och rådhså om
wårt Fädernesland; Wälfärd/särdeles när man tager vthi Be-
tänkiande/ antingen wij skole bewissa wåre gamle Wänner
the Lybiske samt theras Förbundzbröder ett nödtörffigt Bih-
stånd emot the Danske/ eller och samtyckia medh the Danske til
något Fördragh eller Stillestånd: Så wille iagh fast håller at
en annan toge sig thetta Omäket vppå/ än at iagh thet göra
skulle/ althenskund vthi thetta höglofflige Samqwemme kunde/
til äfwentyr/ någon finnas/ som icke blygdes widh/ at bära ett
Jute hierta vnder en Swensk Mantel/ lika såsom thet wore
them förutan någon Skam och Blygd effterläte/ at skämpa
och hålla itt medh Fienden emot sitt käre Fädernesland.

Men alt ifrån min yngdoms Tidh/ är iagh således wor-
den vnderwist/ hafwer och så vthi mitt Legations Embete til
Rom/ på mitt Fädernesland; Wägna förhållit migh sålunda/
at alle/ som medh migh hafwa omgås/ hafwa nogsame sporde
och förnammit/ thet iagh aldrig vthi thet aldraringeste hafwer
draget

Oratio Hemmingi Gaddi

draget öfwereens medh the Danste / vthan iddeligen the effter
trachtat / huruledes the / som thet förachtelige Danste Namnet
älska och affhålla / måtte vthur vårt Fädernesland / hwilket the
så obarmherteligen och emot all naturligh Kärleek vnderstå sigh
til at förråda / warda vthmönstrade / hwilke medh sin Landz
fryctigheet och Glende / skole wara alle andre til Förfräckelse /
som äre aff then Danste Notan / at the effter then Dagen icke
skole fördrifka sigh något sådant at slämpla eller för händer
hafwa.

Men här wore / til öfuentrys aff Nöden / medh klar Ar-
gument, Skäl och Bewijs at tillänna gifwa / medh hwad
Konster / illfundige Lister och Ränker the illstige Danste för-
vthan återwendo tilbiuda at reeta och förtryckia the meenlöse
Swenest / at så framt the / som lefwa vthi vår Tidh / icke willia
taga sigh granneligen til wahra för the Danstes skadelige Om-
gånge och Gransämia / thetas Barn eller Barnabarn måge rå
vthaff thetas Skada lärde och vnderwiste warda / huru ganska
ringa Troo och Lofwen the hafwa til at sökia hoos the Danste.

Här kunde iagh wäl framställa otalige många närwaran-
de tids Witesbörder : Men på thet iagh icke skal synas vthaff
Haat och Afwund at tilläggia them någon Förwittelse / så wil
iagh här framdraga the Danstes Erönikor / mitt Förhafwan-
de thet medh at stadfästa emot the Danste / häruthinnan effter
följandes then helige Apostelen Paulum / hwilken / rå han wille
straffa the Creter / ganska lämpeligen införer thetas egen Pros-
phet Epimenidem. Ey vthur honom skrifwer han således
til Titum : The Creter äre alltidh Lügare / onde
Diuar / och late Bular.

At thesse Witesbörder skamma sanfärdeligen öfwereens
medh

Contra Danos.

medh the Danste/ thet bewißer nogsame theas egen Historie
Sribent Johannes de Saxonia, eller Saxe Danst/ hwilken
iagh/ på then tidh iagh studerade vthi Rostock/ same medh Al-
berto Cranzio aff Hamborg/ laas och affskreff. Samma
Saxe skrifwer om sig och sine Danste/ widh Endan på then
fjerde Boken/saledes: **Wij Danste hålla thet för ingen
Skam til at luga och bedraga.** Ar thet nu så at Fun-
damentet och Grundwalen til alt menniskeligit Bngånge
(hwilken Grundwal wij kalla Troo och Lofwen/ som biuder
och befaler at hålla thet som en gång utblosswat år) år borta för
the Danste/ år tå någon försichtigh Man/ som vppå theas Lof-
wen/ then förbenemde Saxe på mång äbskilligh Num kallas
haal och twiswelachtigh/ kan tryggeligen byggia?

Hwar igenom år stede/ at tå the Danste förnummo/ thet
theras Brannar och nästliggiande Nationer skydde och flydde
them lifla såsom Ordlöse och Meenedige/ så hafwa the wände
sig til säfangelige Eeder och Swäriande/ på thet at the igenom
theras idkelige Bruuk skulle skiula och öfvertäckia sin skamlige
Sedwana til at luga. Och thet an all annor Argument och
Bewiß felade oss/ thet medh at bewißa/ at the Danste äre lögn-
achtige/ så gifwa likwål theas gräselige Eeder/ som nästan
widh hwart Ord flyta vthur theas ogudachtige och försmäde-
lige Mann/ nogsame tilkänna/ at the vthaff sin fördärswade och
wanartige Natur drifwas til lögnen. Ty lifla såsom sans-
färdige och trowärdige Menniskior framställa sitt Saal förs-
utan Sed/ och them blifwer fullkomligen Wigord gifwit/ altså
är thet them lögnachtigom ingen Skam eller Blygd/ til at sä-
fängeligen misbruka Gudz Rampn/ thet medh at förskaffa sin
Säfangia och Fläckia något Skeen och Tycke til Sanning.

Oratio Hemmingi Gaddi

Dogbliftwål ehuru the bära sigh äth / så kunna the icke så myckel
vthräcta / at någon ährlich och förnufftigh Man wil hembära
them någon Lofwen. Jagh är nu kommen til then Äldren / at
iagh hafwer hint mitt sluttijende Ähr / och hafwer wandrat nå-
stan heela Europam igenom / ther iagh vthi intet thes Landfkap
hafwer warit / ther flere Eder hafwa warit i Bruuf / än hoos
alle Danmarkz Inbyggjare vthöfwer Hufwudet. Wiltu til-
tala någon Dansk Bonde eller Borgare / Ridderman eller
Förste / Präst eller Biskop / om något som ganska ringa ligger
Wachte oppå / strax stote the swara tigh medh en gräseligh Eed /
säjandes : Genom hin lefwandes Gudh / thet är så /
genom the helge fem Säär / thet är icke så : Gudz
dyre Blodh : Som Gudz Dödth ieg hafwer icke
giordt det. Släke och många andre Kötcedar / och än tå
förfärligare än thesse / repetera the Danske så tigt och offta / at
ingen försichtigh Man bär ther om Twistwelsmål / thet the jw
äre sådane Mennistior / som til alle Lögner äre ganska beqwem-
lige. Steer och icke ställan hoos them / at the om en ringa Saal
framsöra the onde Andar til mång tusende Skockar.

The framställa siet Saal / icke såsom andre Mennistior /
utan stönja thet fram / och låta såsom the skulle formera och ska-
pa Orden i Gomen : Them the medh fligt således framsöra / så
at the wråjda och wrångia then öfwre Låppen på wånster / och
then nedre äth then högre Sådän / menandes / jw wårre the kun-
na wanskapa Wunnen til / jw mera skal thet lända them til Loff
och Berömmelse. Thet Tyske Tungomålet / hwilket the äre oför-
sarne vthi / framsöra the medh lesspande : Men thet Swenska
så förachteligen och fallst / at wij them neppeligen kunne förstå.
Ly then wij nämne Jacob / then nämna the Danske Teppe eller
Teppe :

Contra Danos.

Jeppe: Then the Swenske kalla Johan/ then kalla the Danske Jusse eller Jösse: Claus vppå Swenske lyder på Danske Nisse eller Nesse: Sammaledes och många andre Ord/ them the Danske så otillbörligen wrängia och förfalska.

Men thetta wele wij nu förtijga/ ey heller wele wij något röra om theras förrådelige och margfaldige Konster til at liusga/ hwilke Saxe them esomofftast tilskrifwer: Läter oss allenastoda thet omennistliga Tyrannije/ som the medh förbenämde Lögnen hafwe sammanfogat. Dogh bör oss först vthaff offtabemålie Skribent betrachta/ hwad för Grymheet the Danske hafwa bewijst hwar andre inbördes/ så at thet skal ingomtyckias vnderligt wara/ thet the vthi alla Tjäder hafwa förhällie sig emot sine vthlånste Fiender/ såsom the aldragrymmeste Tyranner och Blodhundar. Hwilket man aldrast kan bewijssa vthaff Haldan Konung Frodes hin förstes Son vthi Danmark/ thet om Saxe så skrifwer: Frode quafdes til dödz vthi Swerige/ och leffde effter sig tree Söner/ Haldan/ Roe och Skate. Then äldre Brodern Haldan drap the andre två emot all naturligh Kärleef / och tilwällade sig Kijket medh Blodz vthgiutande: Och på thet han skulle göra tilfyllest för en fullkomligh Tyrann/ så greep han them först til fånga/ som höllo medh hans Bröder/ och lät them sedan vphängia.

Thet samma gjorde Konung Lotter för honom/ Konung Dans then förstes/ medh thet Namnet/ Dana Konungs Son/ han fångade sin Broder Humble/ och twingade honom til at tråda ifrån Kijket/ så framt han hade welat niuta Lifwet/ och begynte så sice Regemente/ thet han så wäldsamligen hade intagit/ så at han betedde sig vthi sice Konungslige Embete intet mildare eller spaakfårdigare / än han hade varit en omild Krijgsmän. Ey til at afflijfwa sine wälborne Herrar och
Män

Oratio Hemmingi Gaddi

Wån vthi Landet/ och beröfwa them theras Godz och Agodelar/ såsom och til at vthöda alle rättsinnige Landzens Inbyggiares/ hölt han för en besynnerligh Dygd och Fromheet/ fattandes en sådan Tanta/ om någon förhanden wore/ som aff Härkomst och adeligh Börd war honom jämnligh/ at then samme skulle göra honom något Intrång vthi Regemencee.

Sammaledes baar och Fenge Asvund til sin Broders Konung Hardewendels Lyck saligheet och Framgång/ och satte sig förthenstul i Sinnet/ til at taga honom medh Försåat aff daga: Och då han en gång fick thet til Rum och Lägenheet stälte han thetta sitt blodgirige Bpsåat i Wårket. Togh så sedan sin afflöfwade Broders Hustru medh Wäld/ och bedreeff både Hoor och Mord. Thenna sin skamlöse Gärning til at stiula och öfwerläckia medh Lögn/ föregaff han sig förthenstul hafwa dräp it sin Broder/ på thet han skulle friga och förlossa hans Hustru/ then fromme och menlöse Geruta/ Konung Berits Dotter aff Sverige/ som war föruthan all Skuld och Brot/ ifrån hans tyranniske och omilde Omgänge: Ther dogh hwarfen han henne/ eller hon honom aldrig någon tids hatade/ eller sig inbördes ofamdes. Ty thetne högborne Qwinnan war så from och sachtmodigh/ at hon aldrig/ ja vthi thet ringeste/ bröt någon emot/ vthan hafwer/ såsom Saxe Dansk betygar/ warit mild och barmhertigh/ och förutan Swel/ så at hon hade hoos hwar man godh hyllest.

Thet til medh/ då Frode then femte medh thet Namnet/ Konung i Danmark/ förnam at hans Broder Konung Harald hade igenom sine ridderlige Gärningar förskaffat sig ett stoort Anseende/ och förthenstul befruchtade sig/ at thet skulle lända honom til Spott och Föracht/ thet hans Broder/ som yngre war aff Åbrom/ war medh större Dygd och Wandom begäst

Contra Danos.

Äfwat än han: Therfore befalte han en vthaff sine Ziänare at hemligen så Harald ihial. Och på thet at thesse Kamlige Wisgherning icke skulle blifwa honom tillagd / så brukade han ther til en skenneligh Lögn / och lät på all Rum ther effter fråga och spana hwem som hade lagde Danesfäret vppå hans Broder. Han hade och i Sinnet til at taga aff wägen sine Broders Barn / hwilke än så wore små och omyndige / så framt theres Målsmän medh Behendigheet icke hade frijat thesas Liff.

Sammaledes Konung Eric / som kallades Emund / vppå thet han skulle blifwa vpsatt vppå then Konungzlige Stolen / så blygdes han icke medh at besmitta sina Händer medh oskyldigt Blodh. Ey han emot all broderligh Affection och Kärleek lät dräpa sine Broder och Broders Barn / och i thet samma han så brätt och hasteligen togh Riket in / så råkade han och til lifla vthi alsom största Spott och Föracht.

Medh samma List och ochristeliga Vpsaat beröfwade then ogudachtige Konung Abel sin Broder Konung Eric / hwilken war en heligh Man / både Liffwet och Riket ifrån.

Theßliffles sticket icke heller Saxe Konung Harald Blåtands Tyrannij vnder Stool / hwilken lade the Danste Dot vppå: Wardt förthen skuld hans Krigszbår vthaff sådan Försmädelse ganfska owilligt och förtrutit / at the icke wille låta brukas sig til Krigz. Ey heller kunde han medh Konungzligh Wäld / eller medh Bön öfwertala them / at the skulle strifda för honom / effter han hade tilförenne betungat them medh en sådan Blygd.

Men hwad görs här behoff til at föråltia så många omilskede och ogudachtige Tyranner / ther til hwarken Bleek eller Papper räcka han? Therfore wil iagh här förtijga thet skennelige Worder som then otacksamme Allmogen så otillbörligen begier vppå

Oratio Hemmingi Gaddi

vppå then helige Konung Knut i Danmark/ och en Hertigh
medh samme Namn/ hwilket war så gräseligit/ at man thet icke
til pricka/ såsom thet sigh bör/ beskriwa kan/ Jagh wil och förs
tija/ huruledes the helige Konungar/ Dloff i Norge/ Ed
mund i Engeland/ och Erick then helge i Sverige/ äre igenom
the Danstes Stämplingar ömkeligen komne om Halsen/ och
igenom sin Dödh råknade wordne ibland Gudz helige Martyr
rer/ hwilkes Affgång gifwer nogsamte tillänna/ at theras Bane
män hafwa effter sigh leefft en ewigh Nesa och Wanåbra. Jcke
heller wil iagh omröra många andre tyranniske Stycker/ thet
medh then Danste Crönikan är vprågat/ vthi synnerheet huru
obarmherteligen och grymmeligen thet Danste Ridder Skape
hafwer regerat sine fattige Vnderfäter. Ty lika såsom vthi
Swea och Götta Riketen födes ingen Tråål/ altså synas och
then heela Danste Menigheeten wara född til en ewigh jäm
merligh Tråldom: Ja/ the arme Trålar blifwa så storligen för
achtade och förtryckte aff then Danste Adelen/ så at thet offta
händer/ thet en Landbonde til allsmörsta Nesa blifwer såld
och bortbytt för en Stöfware och Wiðhund.

At thetta sigh så vthi sanning hafwer/ så wil iagh thet medh
min egen Förfarenheet bewissa. Ty då man skreeff Åhret eff
ter Christi Dörd 1481. något listet för Konung Christierna
then förstes dödelige Affgång/ då iagh war stadd vppå min Nesa
igenom Danmark til Tydskland och Italien/ samt Staden
Rom/ då förnam iagh nogsamte hwad för Tråldom och Elend
heet the Danste Inbyggjare wore bekajade medh/ hwad för
groffe Bröddvethaff Sådor och Agnor bakat/ hwad för tunn
och ringa Dryck/ thet widh en sigh wämja måste/ the spissades
medh/ så at then ringa Spijs/ thet medh then Tyrannen Pharao
bepissade the förtryckte Israeliter/ må thet emot råknas för en
Kräseligheet.

Hwad

Contra Danos.

Hwad wil man säja? Man finner icke heller större Kräs-
 seligheet på Maat och Dryck vppå Adelens Sättegårder/ utan
 all then Deel som the behöfwa til theas Liffz Bppchälle/ then
 måste the altijdh förskaffa sigb ifrån the Wändiske Städer för
 Penningar. Ther emot Gudh vchaff sin milderske Barm-
 herzigheet oss Swenskom och Göthom vchi wärt käre Fäder-
 nesland/ alle Nödtorffter effter wår egen Önstan och Begä-
 ran riskeligen och öfwerflödiligen vndt och förlänt hafwer. The
 olycksfelige Danske kunde til äfwentyrstoleligen vndraga the-
 ta tråldoms Dlee/ om allenast theas Adel hade fördragh til at
 gifwa them Speglosor och öcknamn. Ty på all Rum i Dan-
 mark/ måste the beta vchaff sine Husbönder Troll och Pular/
 och medh andre slike hädlike Ord nämde warda/ ther the dogh
 selswe äre vchöfwer hela Tydskland/ för sin groswe och oljdeli-
 ge Högfärd skul/ vchi stoort Haat och Föracht/ så at man håller
 thet för en besynnerligh Spott/ när man nämner någon en Ty-
 de. Therföre hånder thet offta/ at så en Dansk wandrar vchi
 Tydskland/ diärfwes han icke wara sice Fosterland beländ/ v-
 tan säger sigb wara en Norst/ Göthe eller Swensst.

Thetta oendelige Haat emot the Danske hafwer förorsak-
 at sigb/ icke vchaff Tydskarnas Östieligheet/ groswe Seder
 och Achåfwor (ty hwad för Nation är stieligare och höffli-
 gare än Tydskarna?) utan/ såsom iagh kan tänkia/ ther vchaff/
 at the Danske Erönikor alt för öfwerdadeligen och låtsfärdeli-
 gen skälla vppå then lofflige Tydske Nation, ther vchinnan the
 tilbuda at förringa och förswaga Tydskarnas goda Namn och
 Rychte/ Anseende och Wyrndigheet/ så at the achtas platt owär-
 dige til at liknas widh the Danske. Ty ibland mycket annat
 förtälles Saxer/ hurslunda Konung Helge Dansk hafwer stit-
 pat en Lagh hoos the Saxer/ at man skulle böta lika mycket

Oratio Hemmingi Gaddi

man sogo en Fräal eller en Frigan ihial/ ther medh han görlligets
lät påstina/ at alle Tydskar både vthi ringare och högge Ständ/
wore vthi lifla wärde/ och Fräldomen vndergafne: Och effter
alles theres Frthheet/ war them således förkortat/ så skulle the
och ligda och vthstäljla förache.

Men denne Spott och Nesa war them icke så b. swärligh
och förtreeligh/ såsom the Dancks Tyrannij/ i thet the esoma
offtast pijnte och plågade Tydskarna medh nyppfundne och för-
sträckelige Plågor och Pinesätt. Sax: Dansk förtäljer om
Konung Nils/ och säger at en Tyrann och Blodhund benemd
Harald/ hafwer vthaff honom begärat/ thet honom måtte blif-
wa effterlätit til at hämnna sig på Tydskarna/ hwilket Konun-
gen samtyckte/ at han fick låta skära Näsorna aff them/ och giord
de sig så aff theas Wanskapelighet en synnerligh Wällust.
Vthi lifla måtte aff samma Wällust vpränd/ lät Baldemar
then tridie/ icke allena skära Näsorna aff en stoor hoop Tyd-
skar/ vtan jämwäl och Dronen: Ther vthaff han vnd fick en
synnerligh Glädie/ at han igenom en sådan tyrannist och ore-
deligh Bedriff förskaffade sig en blodgirigh Tyrans Namn
och Titel.

Sax förtijger icke heller Konung Jarmericks gräselige
Tyrannij/ hwilken medh besynnerligh Plågeredskap hafwer off-
ta pijn och ömkeligen marterat Tydskarna: Ty han medh ala-
somsörsta Otacksamheet vprände theas Konung och Drot-
ning/ aff hwilkom han vthi sine yngdoms Åhr war vthi Kriggh
gripin til fånga/ then the och sedan icke allena lät komma på
frijan Foot/ vtan och vpsatte honom vthi sitt Hoff til stoor Åh-
ra och Myndighet. Och sedan han kom til Danmarks Rea-
gemente/ fångade han fyratje Tydste Herrar/ hwilke han medh
så många lefwandes Wargar lät vphängia: Ther medh han än
tå icke

Contra Danos.

Ät icke kunde Nialia sin blodige Forst. Ty vppå theas Yppers-
 ste lät han först tråda Linor igenom Benen/ och binda them fast
 medh wille Drar/ hissandes store Hundar vppå them/ ther medh
 the slipades igenom Näsar och Rår/ hwilket sannerligen war
 ett jämnertligt Spectakel. Sammaledes gjorde han the Tyd-
 ske Förster och Grefwer them han hade tagit til fånga/ hwilke
 han medh Hästar lät sönderstjta. Och ändogh thetta war så
 gräseligit som någon kunde vptänka/ så war han än rå ther medh
 icke ät nögd. Ty sin egen Drottning Huna Konungens Dot-
 ter/ them meenlöse/ tycke och gamla dāyelige Qwinnan/ lät han
 binda fast widh Jorden/ at hon skulle trampas vthaff Hästar/
 hwilke gamla ömkeligen trådde henne til dödz. Sine Systers
 Söner förrådade han/ och lät them vphängia: Sāsom och the-
 ras ypperste Mān och Förmyndare/ hwilke han förrådeligen
 lät kalla til Måltid/ och lät på samma Sāt taga them aff daga.
 Förhölt sig således icke mindre emot Tydskarna/ än Frode hin-
 tierde hwilken/ såsom Saxe betygat/ hafwer så öfwerdādeligen
 regerat vthöfwer the Saxer/ så at han först lät gå vthöfwer them
 en åhrligh Huswudskatt/ sedan måste the gifwa honom en wis
 Penning för hwar och en Aenlångz Lemm på theas Kropp/ til
 ett tråldoms Teln. På sidskonne wordo alle Lemmar/ små och
 store/ på them stactlagde/ så at then Håån och Spott/ som the
 ledo vthaff the Danste war icke drageligare än theas Tråldom.

Här kan iagh icke heller tillbaka sättia Göttrijf Gomer-
 sons stälte och öfwerdādige Regemente/ ther om Saxe således
 skrifwer: Ibland andre Bedriffier som Konung Göttrijf haf-
 wer begāngit/ så lade han på the Saxer en sådan Skatt/ at så
 officia något Konungabyte skedde vthi Danmark/ så skulle the-
 ras Förster förāhra Konungen medh ett hundrade snidhwijta
 Hästar: Ther och någon nyy Herre wordo vthforat vthi the

Oratio Hemmingi Gaddi

Saxers egte Land/ then samma Skulle sammaledes wara för-
 plichat honom sådan Skatt at vthgöra/ til ett vnderdånighees
 Zeln/ at the woro Danmarks Crono vndergisne/ och thes
 Skattdragare. Samma Göttriff hafwer och betungat Frif-
 ferna medh en ofseedwanligh och odrägeligh Beskattning / så at
 han intet heller åstundade och begärade/än at han igenom sin of-
 wermåttan store Grymhheet kunde förblotta och vthöda aff hee-
 la theras Land alt thet som Penning nämnas kunde.

Wigh förundrar storligen/ at thenna Skribenten hafwer
 icke blygdz wedh at införa och antekna sådant tyranniff Skin-
 nande och Skafwande vthi sina Skriffter. Harald then an-
 dre war emot samma Frifser föga ljdeligare/ i thet han lät spen-
 na Fiätterox vppå theras Förste Vbbe/ then han sedan vthi ett
 Triumph omkring förde för en Segerpriff/ och gansta jämmer-
 ligen medh Mord och Brand härjade och fördärswade heela
 Tydfland alt in til Keenströmen. I liffa mätte gjorde Ro-
 nung Knut then sette / som til en oendeligh och swår Tråldom
 vnderkufwade sigh Pryszen/ Pomern/ Dittmarffen och Holsten.
 Altså tvingade och Woldemar hin andre/ Konung Knuts
 Broder/ the Lyffländer och Cester vnder sin Lydno til at gälda
 sigh Skatt. Hwad görs nu ytterligare behoff the swäre olif-
 delige Beskattningar/ store Tråldom och Förtryck/ hwilket the
 Danffe hela Tydfland same alle thes Provincier hafwa til-
 fogat/ här at förtålia och beskriswa? Althenstund thet omenni-
 skelige Tyranniff/ hwilket Konung Eric hin andre så wåldsam-
 ligen ofswade vppå the Tydflars Modh och Blodh/ hafwer wa-
 rit så stoore/ at menniskeligit Förnufft hafwer måst hifna thet
 widh. Ty/ effter såsom Saxe skriswer/ vppå thet at the Dan-
 ffe måtte medh thes försträckeligare Dödh beröfwa them Lif-
 wet ifrån/ så bundo the them först baaklänges wedh Pälar/ och
 storo

Contra Danos.

Storo them vpp medh Knäffwar/ tagandes vthur them Lefwer och Lungor/ sedan weskade the vthur them Zarmarna medh Speet/ och wände icke åter således at martera them/ förr än alla Inälfworna wore vthe/ och the tillijka vpgåfwe Andan. Går nu i alle/ som äre Zutarnars Rådfrare och Rotesäller/ och Skynder vppå eder / och på edre obroglige Medborgare the Danste grymhees Swård/ och föruchan något Drögmål görer Förbund medh thet Folcket/ som hela Europæ och Christenheetennes Haat och Ilwilia tilböriligen vthöfwer sigg sammat hafwer.

Här kunde til äfventyrs någon vthaff Biskoperna eller Klärkerige swara migh och säga: Låt the nu så vara at the Danste äre Tyranner/ Blodhundar/ och the aldrawärste och Skälmachtigste ibland all Folck/ som Jorden någon tidh burit hafwer: Doghlijkwäl hwem kan tilmäta them then Driftige beeten/ at the dierfwes bruka sitt blodgirige Upsät emot Christi Försambling och Prästerkapet/ mycket mindre emot Biskopernas Autoritet och Myndigheet vpläggia skulle? Lute the nu til/ som sigg en sådan Frisheet tilmäta/ och märkie granneligen/ icke hwad iagh/ vthan hwad Saxe förtälier om the Danste Konungars Försmädelse och Föracht/ som the både Christum och Hans helga Försambling hafwa tilfogat: Ther han aldrasörst framställer om Konung Eric then förste/ then alle Danste Crönikor kalla hin ogudachtige. Gifwe Gudh/ säger Saxe/ at han medh then Christelige Lärornes vthrotande och affskaffande icke hade trädte vthi sin ogudachtige Fadersaders Konung Regners Footspår. Ty/ til at förfölia the Christne/ piina them/ affhända them all thetas Wälfärd och Förmögenheet/ eller och förjaga them vthi ett ewigt Elende/ thet hölt han för en stor Berömmelse. The andre Danste Historieffribenter/

hwilkom

Oratio Hemmingi Gaddi

hwilkom hafwer tyckes prydeligit wara sine Tyranners grufwelige Bedriffter vchi sine Striffter på thet grufweligeste at affmåla/ lyda således: Konung Eric/ som war then Christelige Ironnes häfflige Förföliare/ ödelade Kyrkior och Kloster/ förstörde Altaren/ tilwällade sigb Kyrkiones Godz och Ägor/ låt dråpa Biskoperne/ öfwade stoort Tyrannij emot the Fransoser och Tydsker/ Käiser Ludwig och Biskop Brenno aff Brunsuiff/ togh han aff daga/ twingade Fräfferna vnder en skenneligh Tråldom/ och lade them en öfwermåtta stoort Skatt vppå.

Thestlikes witnar och betygat Saxe/ at Gorm hafwer warit medh ett oändeligit Haat emot then Christelige Läran vptånd/ och på thet högsta winlage sigb/ huru han måtte vthrota the fattige Christne/ såsom the ther icke wårde wore til at leswa/ och förutan återwendo bewijst them mycken Försmädelse/ Förtruet och Öfwerwåld: Kyrkior som vthaff gudfruchtige Wemnistior wore vppbygde/ hölt han för Råfware Kulor/ och låt nederbryta them i Grund. Konung Swen then förste/ gladdes ther vchöfwer/ at honom war Tilfålle gifwit til at förgrymma sigb emot then Christlige Läran/ then han och platt medh Råsterna vppryckte: Han war och en Orsaak/ at the Danste föllo ifrån then sanskollige Gudz Dyrtan/ och trådde til sit förra Hedniska Affguderij igen.

Föga mildare emot then Christelige Församlingen och Gudz Ordz Tjänare bewijste sigb Konung Swen then tridie/ ther om Saxe så skrifwer: Lå Arkebiskop S. Eskil skyndade sigb ifrån Lund i Skåne/ jagade honom Konung Swen effter/ greep honom på Wågen til fånga/ och effter intet Torn eller Håchtelse förhanden war/ så låt han hångia honom vch för S. Larses öfwerste Kyrkiewalff vchi en Korg/ såsom en Hane/ och gjorde således Templet til ett Fångehuus. Samma Grom

Contra Danos.

heet bewisste han och emot sin Broder Konung Knut/ then han emot all broderligh och naturligh Kärleek ganska förrädeligen förrastade och röfwade Lifswet ifrån.

Konung Christoffer then förste hade och så Agg emot then Christelige Rytlian och Klärkerijt/ om hwilken the Danste Crönikor förmåla/ at så han inträdde vthi Regementet/ så haswer han medh alzingen Skickelighet och Forsichtigheet warit begäfwat: Utan haswer ganska öfwerädadeligen och ogudachteligen förestät Regementet/ och wände vpedh på alla Saker. Han ständes icke vthan all Brott och Skuld at instängia År Liebiskop Jacob aff Lund vthi ett förachteligit och ganska ringa Fångelse. Effter hans Dödh trädde hans Son Erick Klipping vthi Danmarks Regemente/ en Tyrann öfwer alla Tyranner: Och ändogh han tilfogade alle Ständer stoort Öfwerwäld och Förtryck/ dogligt wäl betedde han sig emot the andeliga Ständet/ såsom en grusweligh Tyrann och Rofware/ så at Israels Barn synas haswa tryggeligare lefwat vnder the swära Konung Pharaos Dot/ än the olycksalige Danste Klärkerijt vnder thenna Klippingen.

Icke mindre wordo the andelige förtryckte vthaff hans Son Erick/ som näst effter honom wardt Konung. Then samma meente at förwärfwa sig ett berömligit Rampn och Rychte ther medh/ at han kunde förtryckia och sättia the andelige Ständet til pyntes/ therföre gaff han sig icke til fredz/ förr än han medh Liff och Forsåat hade fångat then helige och Gudfruchtige Årliebiskop Jöns aff Lund/ then han sedan lät kasta vthi ett stygdt och mörkt Fångsl/ tilfogandes honom all then Döförrät och Förtræet han någon tijdh kunde vptänkia/ och wände i medler tijdh intet åter/ på marzehandanda Sätt at plåga och öfwerfalla the Metelborger/ lifka såsom the hade stätt honom

Oratio Hemmingi Gaddi

ganfka wäl/ at han så omildeligen öfwade emot sine Brann ar
och the ostyldige sitt Tyrannij.

Samma Plåga/ Jämmer och Wedermöda måste the wse
och elendige Danste wilstå medh Konung Christoffer then an-
dre/ hwilken medh sitt tyranniske Wäsende wijda öfwer gielt sin
Fader och Bröder/ och bewijste sigh så/ at then ringeste Blodze
dråpa wihi honom syntes icke wara benågen til någon Barm-
hertigheet. Ty Danmarks Rikke/ thet han ganfka wälte och es-
lendigt hade vndfångit/ stälte han ån tå wihi fast större Beselheet
och Glende. Ridderkapet och Rikssens Herrer hölt han så vns-
der Zwång/ lijka såsom the vnder Tråldomen hade warit sålde.
Ther til medh betungade han hela Danmarks Menigheet med
sådana odrågelige Skattar och Pålager/ så at han hade i Sin-
net til at wchfuga wthaff them både Mårg och Been. Samma
Grymheet lät han och påstijna Biskoperna/ och hela thet ande-
lige Ståndet/ befalandes at grippa och kasta en heop aff them w-
thi Zorn och Håchtelse/ som sigh emot hans onde och Skadelige
Wpsåat wplade: Ibland them war Biskop Tyle aff Burglum-
en: Hwilken åndogh han medh så många hårlige Dygder wps-
lyst war/ såsom then Tyrannen ther emot medh wederstyggelige
Laster och Ddygder besmittat/ lijkwäl icke kunde vndwiska/ med
mindre han medh stoor Spott och Neesa måste blifwa wihi
Zorn och Håchtelse inmant.

Nu wil iagh wända mitt Taal ifrån the Danstes omen-
niskelige Tyrannij och Blodzwthgiutande/ medh hwilket iagh
menar migh nogsame hafwa förnögd't them som föregifwa at
the Danste Regenter icke fördrifta sigh at göra på Ryrktionnes
Frijheet något Intrång: Och ther the icke wilia sigh här åth
nöjta låta/ så tilbuder iagh migh at wilia öfwerantwarda them
en besynnerligh här om beskriwen Book/ then iagh allareda
hafwer

Contra Danos.

hafwer sammansatt/ på thet at hela Werldenne skal kunnigt och wetteligit blifwa/ thet alle Danske Konungar/ någre såå vndantagandes/ hafwa altijdh och allestädes warit them Guds fruchtigom til stoort Meen och Förtryck. Wiöld kan icke säijas wara Wiöld så lje/ såsom the hafwa warit Caligulæ, Neroni, Domitiano, Heliogabalo, Dionysio, Pharaoni, och andre sådana lijk/ hwilke vnder Menniskio Hamn/ hafwa förhällit sigb grymmare än Wildiur. Dogh hafwa the aldramåst warit Biskopernars och Prästerkapets samt then helige Christelige Kyrkiones häfftige Plågare och Försöliare. Ther igenom the hafwa vppenbarligen och görligen påskijna lätit/ at the vthi siet tränga och ringa Danmark ingalunda hafwa kunnat begå sigb eller lefwa/ medh mindre the skulle beröfwa och til sigb Krapa Kyrkiones och Klärkerijs Godz och Agodelar: Ther emot wåre Swea och Götha Konungar vthaff Gudz milderske Godheet och Landzens Ynnogheet medh alle Nöds torffter så risckeligen åre försorgde/ så at the icke behöfwa til at affhända Kyrkior eller Klöster then ringeste Kluut til at vppenbålla siet Stånd medh: Jagh wil förtijga/ at the för Fattigdom skul/ skole emot all Lagh och Rättwissa öfwerfalla fremmande Landskap/ the ther eliest igenom Wåld icke wordo ther til förorsakade. Thenne the Danskes Fattigdom bewisser Saxe/ ther han säger/ at Danmark är ett listet och trängt stycke Jord/ och gifwer på ättillige Rum tillenna/ at thes Regenter kunna icke hålla sigb föruthan Siöröfwerij.

Ther och någor wille förwijta migb/ och säija: Wånde icke tu wara driftigb/ som kallar them fattige och arme/ hwilke både vthi sine almennelige Danske/ så wål som vthi the Latinske Erdnikor berömma sigb vthaff så många ridderlige och vthi ewigh tijdh ihugkommelige Bedriffter? Vthi them warder tu

Oratio Hemmingi Gaddi

för ögonen finnandes huruledes the förvthan Blygd och Råd-
hoga alle andre Nationer både när och fiärran liggiande för-
achta/ och hålla them icke wärdige at vara sigb lifte. Ther
warder tu warse/at Tydskar/Slawer/Wender/Saxer/Obo-
triter/Holster/Pomercke hållas icke allena för the Danstes
Skattdragare/vihan för theas aldraringeste och förachtelig-
ste Trålar: Ther warder tu befinnandes beskriswit at Chuz-
rer/Prysser/Samogöcher och Liffländer äre offta/ lifka såsom
andre ofskälige Creatur/spänte vnder Oket: Ther warder tu
skodandes/ huru the som boo vthi Flandern/ Holland/ Fris-
land/och Westfalen äre vthaff the Danste/ lifka såsom oför-
mögne och krafftelöse Stympare/som icke hafwa funnat wärja
och förswara sigb/ offta vnderkufwade wordne/ och twungne
vnder en odrägeligh Skatt: Såsom och huru the hafwa om-
kringsförde och triumpherat vtöfwer the Skyter/Muskowijter/
Gester/Taswaster/Finnar och Careler: Tu warder och läs-
sandes/at Keyser Carolus Magnus eller hin store är blifwen
vtaff the Danste öfwerwunnen/och at the vtöfwer hela Frank-
riket icke en gång allena/vtan nägre ächtfällige resor äre word-
ne Segerherrar: The slükes at the hafwa ihjälslaget Keyser
Valentinum, vthi Grund förstörde Staden Rom/ och hela
Italien jämmerligen förhärjat och fördärswat. Ja/samma
Historier innehålla och förmåla/at alle Nationer vthöfwer he-
la Europa alt in til Medelhafwet/ hafwa gifwit Danmark
Skatt. Skottarna warda icke heller vndantagne/ them Saxe
vthi Konung Swen hin förstes Lesneres Beskriswelse/ spot-
skeligen kallat grymme och barbariske. The Engellske och Ir-
lenderna beskriswa the således vthi sine Crönikor/så at the räck-
na them ibland the oförmögneste Folck. Och på thet iagh icke
skal synas alt för widlöffteligen här om handla/ så wil iagh be-
sluta

Contra Danos.

Stuca thetta the Danstes store Wäldes Tilmätande medh en
Wäro som tagen är vthaff Saxe Danst/och lyder således :

Vincit opus famam nec sermo suppetit actis.

Thet är :

Ly Tungan rätt vthtala nåår/
Som Wäret öfwer Rychtet går.

Och synas the Danste at willia tilskrifwa sig the Ovidius
vthi then första Boken Fastorum skrifwer :

Quicquid ubiq; vides, coelum, mare, nubila, terras,
Omnia sunt nostra clausa patentq; manu.

Thet är :

Allt hwad tu för Ögonen seer/
Himmel/ Jord/ Haaff/ och annat meer/
Thet hafwe wij medh våra Hand
Machte at regera och Förstånd.

Thersföre måste man här granneligen märkia the Danstes
Nare til at tala/ther medh the mera än tilbörligie är/plåga för
häfwa sig vthaff sine store Bedriffter/och vthan återwādo
medh beprydelige och präälachteige Ord vphöfja sine mandoms
Gerningar vthi stelfwa Himmelen. Thersföre wil iagh/ så
mycket migh mennisklighie och mögelighie är/ förmena them/
at the medh thenna sin säfenga Äbra och Berömmelse/then the alle
andre Nationer til Spott och Föracht tilmäta sig/ fördragh
hafwe/ hällt medan the/ effter theas egen Skribents Saxes
Witnessbörd/hälla liuga och bedragha för ingen Skam. Sam-
ma Saxe bekänner vthi sin Erönika/ at the Danste äre offta
vthaff the Swenska wordne vnderkufwade/ och skrifwer ther
hoos at the äfwen så offta föruthan någon Skam och Blygd

Oratio Hemmingi Gaddi

sin giorda Eed och Löffe hafwa vplöft och förfränkt. Hvilket första resan skedde / så the vthaff Hotebråd Swea Konung wore vnderkufwade / och hade medh store Eeder sworit honom Huldskap och Trostkap / ther vthinnan the igenom sine ther till heemligen bestälte Krigzknlechter ganska försäteligen och förädelligen låto här och ther vthi Städerna drapa och mörda hans Befalningzmän / som han vthöfwer them förordnat hade.

Andre resan / så the Swenske tvingade the Danste vnder sig / anammade the Hiarewar Göthernas Landzherre til sin rätte Herre och Konung / medh seedwanlig Eed sig honom förplichtandes / hvilken the sedan skamligen bruto / tagandes honom aff daga. För hvilken otillbörlige Bering skul / Saxe storligen vpdöjer sine Danste / och gifwer them en ewigh Loff och Berömelse: Men twärt emot vppå ett annat Rum håder och försmäder han the Saxer / som vthi lifka måtto vpsatte sig emot Konung Frode then fierde i Danmark / och slogo honom ihjäl / säjandes: Andogh thet war storligen aff Nöden / at sökia sitt Fäderneslandz Frjheet / så hade lifkwäl sådant bordt skee föruthan Sweck och Förräderij.

Sammaledes tridie resan / så the hade vptagit och stadfäst Konung Hothe i Sverige til sin rätte Herre och Regent / huru hülle the så sin Lofwen? Intet obrobligare så än förr. Ty the emot all Rättwisfa och giorda Förplichtelse vpsluto honom / och föruthan något Manslaggh enhälligen vthkorade en benemd Balder vthi staden igen. Så ostadigh och hweeckachtigh / säger Saxe / hafwer våre Försäders Mening varit: Ty han blygdes / til äfwentyrs at säija / at the Danste hade sin Lofwen förfränkt.

Ther effter worde the Danste fierde resan vnderkufwade / hwilket på nytt igen skedde vthaff the Swenske vnder samma Konung

Contra Dands.

Konung Hoters Regemente: Och ändogh the Danste ganska nödige och emot sin Wilie wore honom vnderdånige alt vthi hans Dödh/dogligt wäl effter hans dödelige Uffgång vpdichtar Saxe om the Swenske en skamlöds Tutelögn/ther han således Kristwer: Effter Konung Hoters Dödh/tänkte the Swenske medh en wäldigh Hand at frija och frälsa sigh ifrån the Danste, hwilkom the plägade ährligen gifwa Skatt. Du Danste Saxe/här wil iagh hafwa tigh tilsporde/hwad Orsaak tigh hafwer bewect/at tu så dierfweligen föregifwer thet the Swenske skole hafwa nedlagde sin Skatt vthi Danmark/hwilket the dogh vthi the tree Swea Konungars Hotebrädz/Hoters och Vericks Regemens tidh/som hwar effter annan regerade/wäldeligen sigh vnderkufswade: Ther tu dogh tilförenne samtycker/at the tree Danste Konungar/ eller rätteligen til at sätta/theras Befalningzmän Hardewändel/Fenge och Amlech/hafwe vppå samma tidh förde sin Skatt til Verick/som då war regerande Konung i Sverige. Therföre om man nu wille granheligen skärskoda och öfwerwäga thesse Saxers Historier/så warder man befinnandes/at the antingen sträfwe emot hwar andre/eller och at the Danste hafwe vthi förnemde ser Dana Konungars tidh warit Swenskom mannom Skattskuldige/iagh wil förtijga the andra Konungars/som här och ther vthi then Danste Crönikon nämde warde.

Konung Uctil til Sverige tilägnas aff Saxe Danst/at han hafwer warit then/som femte reesan tvingade hela Danmark vnder Sverige/alt in til Sleswift: Ther han vthi en enwittiges Kamp slogh theras Förste Frowin ihial/effter hwilken Kamp han och wäldeligen drabbade emot the Danste/in til thes Segren gick honom til handa/och the Danste/hwilke han på äthskillige Sijdor anföll/wordo platt vthrotade. Och ändogh

Oratio Hemmingi Gaddi

dogh han meente/ at the Segerlöse och vnderkufwade Danste
skulle oryggeligen hålla thesas Sed/ som the honom tå sworo/
liktwål hade han så när igenom thesas List och hemlige Förrådes
rijs blifwin förrastat och ihjälslagen/ så framt han icke hade skyn-
dat sigh tilbaka til Sverige igen.

Men thetta hände Konung Erick Frodesson vthaff the
Danste/ sedan han vthi trij Slachtingar hade öfwerwunnit
thetas Konung Harald/ och vthi then fierde tagit honom Lif-
wet ifrån/ och then sette reesan wunnit Danmark vnder Swe-
rige. Hwar igenom Konung Håkan storligen bleff förbit-
trat/ och effter såsom Saxe betyggar/ medh en sådan Grymheet
tvingade the Danste/ så at han förgrimmade sigh både vthöf-
wer vngt och gammalt/ draap och ihjälslagh alt thet han kunde
öfwerkomma. Ja/ hans Grymheet war så stoor/ så at han för-
vthan någon Barmhertigheet wände sitt blodige Swård jäm-
wål och emot thet fattige Qwinkönet/ och förskönte hwarken
Moder eller Barn.

Thet til medh skrifwer Saxe/ at Konung Håkon King
i Sverige hafwer åttonde reesan intaget Danmark/ och för-
än han kom så wijd/ at the Danste wordo vnderkufwade/ fälte
han vthi en Strijd trectie tusende aff then Danste Adelen/
förutan thet gemene Krüggsfolket/ hwilket man icke råknat kun-
de. Ytterligare/ tå han begynte påminna sigh at två Danste
tillifka/ hade för en godh tidh sedan emot enwiggas Kamp och
Lagh så sknelligen och föräteligen slagit then ene Konung Ut-
til ihjäl/ och icke thes mindre så öfwerdådeligen förmått sigh/ at
en Danst kunde wål drabba emot två Tydskar/ och liktwål be-
hålla öfwerhanden/ tå förordnade han vthöfwer them en Jung-
frw benämnd Hetha/ aff hwilken the/ lifka såsom aff en Konung/
skulle sigh regera låta. Men thesas Lydno både emot Konung
King/

Contra Danos.

Ring / så wäl som Jungfrw Hetha warade icke längre än thes ras Eroo och Lofwen warade / som fast snarare plågar sönder-
slitas än thet granneste och subtiliste Dwärgsnått.

Til thet yterste / Kristwer Saxe / at sedan Swea Konung
Ericq Segerfäll hade på nytte igen tvingat the Danske / så haf-
wer han vthi sin samsälte Åhr vthöfwer them regerat. Men
på sidstonne / tå han någorlunda förnam theras Drocheet / och
hade icke Lust medh sådan stoor Liffsfahra at längre wistas vthi
ett så trängt och liffet Räfte / begaff han sig medh hast til Swe-
rige igen.

Therföre hafwer iagh effter Saxes egen Bekännelse och
Witnesbörd / then iagh medh en hast hafwer igenomläst och öf-
werfarit / nogsamti bewijst / at the Danske äre vthaff the Swen-
ske nise ächtfkillige reesor öfwerwynne och vnderkufwade word-
ne: Andogh thet jw ingen Twiswelsmål är / at the både hoos
Saxe / så wäl som andre Danske Erönike / skribenter finnas off-
tare vara vnderkufwade. Ja / vthi Swea och Götha Hand-
lingar är nogsamti tillskodandes / huru the Swenske meer än v-
thi trettijfe vppenbara och rättmätige Strjfer hafwa tvingat
the Danske vnder sig: Twärt emot / ther som befinnes / at
Danske hafwa warit Swensktes Öfwermän / så framt thet nå-
gon tidh skede är / så hafwer thet aldrig skede redeligen vthi
Marken / vthan medh försått / lögn och Bedrägerij / så at then
milde och sagemodige Konung Uctil i Sverige hafwer vppå
en tidh / igenom sådana theras Lister warit förorsakat / til at
fittia vthöfwer them en Hund / benemd Racka / til Konung.
Hwad hafwer han här igenom annat söckt / än at the högfärdige
och vtbläste Danske skulle ther widh thes görligare känna sin
öfwerdädighets Straff / alchenstund the sälunda sin stofswa och
hårdnackade Hiassa för ett skällande Creatur buga och böja
måste.

Oratio Hemmingi Gaddi

måste. Och på thet han sw intet skulle tillbaka sättia / thet som lände them til Spott och Försmädelse / förordnade han Fougear och Befalningzmån / som vchi Kæles Namn eller Riktsens Årender beställa skulle / thesligkes vthaff Ridderkapet / som öms som skulle hålla om honom Wacht och Wård. Han bödh och at then som kom fram för honom och försummade at göra honom Åbra och Kewerenz / skulle mista sitt Liff. Och ändogh Saxe sticker thetta vnder Stool / och tilågnar alt thetta then Hundens / som en Swenssk / benemd Gunnar / skal hafwa satt vthöfwer the Norste / dogliffwål sägz thet medh mera Sanning / om then Danste Konung Kacka / hwilken / såsom vthaff the äldste Danste Crönikor bewijfligit är / bleff vthaff andre Hundar ihjäl riswin.

Men hwad för Konster / Lister och Ränker the Danste bruka til at fiendeligen anfalla och heemsökia wåre Gädernes land medh / wil iagh nu / så mycket migh mögeligit är / vptäckia och kundgöra. Först och främst bestijta the sig at öfvertala alla nåar om fiärranliggiande Folck och Nationer, at theras Danmark är så stoort och widt begräpitt / så härligit / så mächtig / så fast och öfswerwinligit / at intet Landskap kan finnas vthi hela Europa, som medh ty kan rätteligen liknas. Thetta til at bewijssa / så framställa the sine widlöfftige och fåfänge Titalar vthöfwer många Landskap och Provincier, aff hwilkom the icke eet Häär eller Gränd til ett vnderdånighees Tekn hafwa til at vpbåra. Ty hwad för Swenske / Göther och Wånder / hwad för Slauer / hwad för Dittmarster / hwilke Holstener / Oldenborger / Delmenhorster och Sleswiger äre / som the Danstes Regemente icke wedersake? Hwilke och hålla thet för en Spott och Skam / vthi thet aldraringeste at bewijssa them Danstom någon Lydno / hwilke medh större Swerdådighheet /
än til

Contra Danos.

Än tilbörliqit är / misbruka sin Titel / ther medh at stadfästa sin
 Sältheet och Swermogh. Thet står icke til troendes / hwad
 för en Glädie och Wällust the göra sigh vthaff sådana Titlar.
 Igenom them warda många Förstar bedragne / til at däriligen
 inlåta sigh medh the Danske vthi Förbund. Igenom them
 vinna the Danske medh föga Fogh stoormächtige och högbor-
 ne Konungars Swägerkap och Gifftermål. Igenom them
 mena the sigh vara namnkunnige / berömmelige / oöfwerwinne-
 lige / och på alla Sijdor lycksalige.

Them fattas icke heller andra stjke Konster / ther medh
 the hoos Behlänske / och hoos sådana Nationer, som om them
 ingen Kundskap hafwa / högeligen berömma sitt Danmark :
 Ibland hwilke the märkelige Bedrägerij / som theras Munkar
 the helige Franciscaner och Dominicaner bedraga wåre Swen-
 ske medh icke är thet ringeste. Ty aldraförst the wore komne
 ifrån the Danske Sijar hje til oss / och hade förde hje in någre
 vthaff sine Ordensbröder / begynte the strax at lägga vppå wå-
 re Provincier en Dansk Klic / menandes sigh kunna affhända
 och beröfwa oss wåre Rikles Titel / althenstund the hade här vp-
 bygde någre små och ringa Nåsten / lika såsom Danmark the-
 vthinnan the hade affärdigat två eller tree vthaff sin Orden in
 vthi Mussow / Polen / Tarterijt och Skotland / skulle ther ige-
 nom blifwa en gödd Dre aff en Esopist Broda / och the Dans-
 ske thestlikes incorporera vthi sin Titel så många Nationer och
 Konungarikken.

Thersöre ländert thet eder til / ährewördige och wälborne
 Biskopar och Herrar / til at förskaffa / at then Danske Titelen /
 som ländert oss til föga Ähra och Berömmelse / måtte ifrån wåre
 Land och Rikken aldeles warda vthrotat : Och måge the wara
 wåre Bröder / som äre til Sinnes at wistas och omgås medh oss /
 D 4 the ther

Oratio Hemmingi Gaddi

the thet och medh Swea och Götha Kampn sigh nöfka låta. Men the som sigh annorlunda förhålla/the skole strax föruthan något drögsmål drifwas tillbaka medh sin Zutatitel til Danmark/ sådan the komme åre/ thet the måge lefwa effter Danst Lagh och Sedhwana/ som ifrån wår Lagh och Stadgar är så skilachtigh/at Himmel och Jord skulle snarare förwandlas och blifwa ett/ förr än han skulle wihi thet ringesta wedertaga och gilla någon Danst Lagh/ som wthaff blott Grynbeet och Tyrannij är sammansatt.

The Danste bruka ännu flere Practiker/ thet medh the sigh fast mera tillwålla/ än som man them rätteligen tillstådia och bewillia kan. Thersföre ligger storligen Macht vppå til at således stoppa them Munnen igen/ så at the effter thenna dogh hafwa fördragh medh sine Grändsens och Wåldes Titel/ then the medh sine Grannars och nästliggiande Nationers förtreec och oförrätt så högeligen sträppa wthaff/ althensfund ingen Swenst eller Göthe/ ey heller Tydsk finnes/ som icke fast heller wil låta nämna sigh en Zattare/ Skyte eller Zurf/ eller medh något annat Namn ehuru stygdt och barbariskt thet wore/ än medh Zutanamn.

Saxe sönderdelar Danmark wthi tree Delar/ och säger at österdelen innehåller Skåne/ men westerdelen Jutland/ Jutarnas Fädernesbygd/ och at then tridie delen/ som är Seland/ ligger mitt emellan: Dogh nelar icke Saxe/ at Jutland lyder rätteligare til Saxen än til Danmark/ althensfund han bejalar/ at Helga Dana Konung hade fordom affhåndt thet ifrån Saxen/ och lagdt thet til Danmark. Medh samma/ ja medh fast ringare Skåal besittia the Danste Skåne/ hwillet the hafwa nappat och röfwat ifrån Götharijket. Men then tridie och medledelen aff Danmark/ är så ganska liften och träng/ så
at han

Contra Danos.

at han icke wård år/ at kallas något Kijfe/ särdeles effter han icke hafwer något Arkebiskopsdömmet/ förvthan hwilket intet Kijfe wara kan. Förty the Danste bekänna thet vthi sin Titel/at Arkebiskopsdömmet Lund ländet til Gødhartikee. Therafore är sw tilbörlogit/ at the antingen hafwa fördragh medh en sådan Titel at förhäfwa sig/ eller och bekänna/ thet the vthi Danmark icke hafwa något Arkebiskopsdömmet.

Dogh kan man ingalunda troo/ at the Danste willa wara thenna stit Gåderneslandz smala och trånge Lågenheet beskänd/ vthan warde fast heller effter sin yesterste Förmågo/ henne medh List och Behändigheet öfwerstylandes/ och hwar och en vthi Troona täländes/ at Danmark både vthoff Stoorleek/ Macte och Wålde alle andre nästomkringliggiande Landskap och Konungarikken wijda wägna öfwergå. Sedan/ tå the mena/ at thetta år allom noggsamt öfwertale/ så anfalla the off Swenske och Gøcher/ icke medh Leyonekrafft/ utan medh Råswelift. Ty/ effter them wål kunnigt och weterlogit år/ at alzinet Folck plågar betee sig emot Främblingar/ och them Behåndsom giffmildare än som wåre Swenske och Gøcher/ såsom Saxe Danst/ vthi Konung Swen then tridies Erönika/ thet stelff betygar/ medh thesse Ord: Intet Folck år/ som medh större Benågenheet vndsår the wågsarande/ såsom the Swenske: Theßliffes och min Stalbroder Albartus Erans vthi Begynnelsen på sin Erönika/ sägandes: Andogh alle Norrlänningar åre för theras Giffmildheet skul vthi stoort Koop/ så öfwergå likwål the Swenske them allesamman/ hwilkom neeflogit år/ at neka them wågsarande Härberge/ så at the offta tråca sig emellan hwilken thera måniuta och behålla then fremmande/ then the förutan all Wedergållning plåga och på thet wånligste trachtera/ så länge han år vnder theras Taak: När han åter ressa

Oratio Hemmingi Gaddi

Skal/ förfordra och främia the honom på hans Keesa hoos sine
Wänner och Grannar: Thersfore äre triggiahanda slagh Wen-
nistior/ hwilke äre ganska skadelige/ som esomofftast plåga
wanke vthur Danmark in vthi Sverige.

Thet första slaget äre Diäknar/ som vthi store hopar plå-
ga besökia våra Scholor/ vnder the Skeenet/ ljka såsom the
wilia ther studera och lära boofliga Konster/ men Sanningen
til at bekänna/ at the måge spejja och vthspana alle Wägar och
Lönnsstijger vthi vårt Rike/ och sedan the komma vthi siet Land
igen/ warda the förordnade til Höfswismän vedfwer våre Fiens-
der/ och wedergälla så oss medh Krijgh och Örligh/ thet wij så
oförsichteligen och därtligen hafwa låtit påstijna/ them våre
Wälgerningar och Venågenheet.

Thet andre slaget äre the Danste Krijgsmän/ som altidh
hopetaals komma vthur Danmark til oss/ vthi synnerheet/ så
wij äre obeswärade medh Krijgh/ hwilke icke mindre än thet för-
sta slaget äre vårt Fädernesland til Fördärff: Och effter the
weta vthaff ett fallte och skalkachtige Hierta at nijga och buga/
och ställa sigh ganska ödmiuke för eder/ wälborne Herrer/ så we-
derfars them lätteligen vthaff eder/ alt thet the önska och begära:
The warde aldrabäst hoos eder betrodde/ medh them hålla i stör-
sta wänskapen: Vthi theas Händer öfwerantwarda j om alle
Rijfsens högwichtige och lönlige Saker/ ther Riket ligger stor-
ligen Macht vppå/ medh them gå j til Råd: Och althenstund
the äre grymme Blodhundar/ och ganska wäl weta at vthsuga
edre trogne Underlåters Wälfärd/ Modh och Blodh/ alt in til
bara Venen/ så vpsättia j them til the ypperste Embeter och Be-
salningar vthi Riket/ så at iagh blyes och skämmes widh at om-
tala/ huru öfwerdådeligen/ wäldsamliken och otillbörliken the
sigh theruthinnan förhålla. Öterligare / sedan the nu således
igenom

Contra Danos.

igenom thenna sin store och oljdelige Grynnehet och Tyrannij
hafwa förwandlat eder trogne Undersätters Hierta til Bp-
roor emot eder / och giordt them til edre häfftigste Huswudfiens
der / såsom och vhsprjgde ibland eder mycken Zwedracht och D-
enigheet / inbördes Haat och Osämja / så skyndt the sigb / sedan
the hafwa richtat sigb vchaff Almogens Swette och Bloodh / til
sitt Danmark / och wända så sin hela Liffztidh igenom / emot oss
oförstichtige Swenske / samt wårt käre Fädernesland en aff-
wogh Sköld.

Thee tidie slaget sammanrotas vchaff then store Wre-
kenheet aff the Danske Munkar / som vihi lijka måtes vchi stora
hoopar dagligen til oss löpa vchur Danmark. The samma å-
re wårt Rjike til så mycke större Fördärff / såsom the fram för
andra Menniskior låta sigb tyckia gudelige. Ty i medler tidh
the fara och wrakia sine Ordenslöster emellan / och twinga
Rjiksens Adel och Ridderkap til at göra för them sin Skriff-
termåål och Bekännelse / så vchleeta och vchspana the gansta illi-
skeligen alla the lönlige Saker och Handlingar / som både vchi
Rådet och eliest annorstädes liggia förborgade / them the sedan
speäckia för sine Danske / medh hwilken Gärning the äre gan-
sta offra beslagne wordne.

Hwad skal iagh nu tala om the Hielpeqwinnor (Horor)
hwilke / lijka såsom vchi stora Bostaps Driffter komma ifrån
the Danske Sjår in vchi wårt Rjike? The samma wända ic-
ke åter igenom sine söte och hoorachtige Åthåswor at bedraga
wår Adel och Bngdom / förr än the hafwa locket och tubbat
honom til at skofa och röfwa / så wål andeligt som werldzligt /
til Mord och Dråap / til Bproor och Förräderij / och til andre
sljka wederstyggelige och oloflige Handlingar / effier såsom
them vchaff them Danstom är vchi Befalning gifwit.

Men

Oratio Hemmingi Gaddi

Men här måste man granneligen märkta/ at intet thesa
 slaget vthaff them som nu äre vpråknade/ kan tilfoga oss och
 vårt Fädernesland större Skada/ än thet som styrker och rå-
 der til något Ehtenskaps Förbund och Swägerkap emellan
 the Swenske och Danske. Ty alt thet Krijgh och Örligh/all
 Denigheet och Osämja/alt Haat och Ilwilla/ som swäfwet es
 mellan the Danske och oss/ hafwer vthaff thenna förgiffige
 Noter tagit sin Begynnelse: Härigenom är then stora förrå-
 dare Hopen vpkommen i Riket/ hwilken vnder Swea Namn
 och Hamn fördölier ett Jutehierta/ och plågar fast större För-
 dåff påföra oss/ än alle andre vthlänste Giender. Thersöre
 wil iagh hafwa eder/ ährewördige Biskopar och wälborne Her-
 rar/ samteligen och synnerligen ther om på thet stifteligste bidit
 och förmanit/ thet i icke mindre Försichtigheet willen bruka/ til
 at taga vårt käre Fädernesland och edre trogne och råtrådige
 Vnderfäter vthi edert Hågn och Förswar/ än såsom the Dan-
 ske bruka Lister och Practiker oss til at förföra och fördärwa:
 Och lijka såsom the eder medh List/ Bedrägerij/ Lögner och fals-
 ske Eder beswiffa/ at i ther emot medh eder Glijt och Wakans-
 de/ och inbördes Sämja och Enigheet gören them Wootwärt/
 och för all ting således förordnen och lagen/ at en sådan Spejja-
 rehoop/ förgiffigh och fiendeligh Skare effter thenne dagh icke
 tilstädies mitt vthi vårt Fädernesland/ och vdsfwer wåre trog-
 ne och rättstannige medhborgares Huswud/ at råda och regera:
 Och at thet måtte wara en stadigh och oryggeligh Lagh och
 Stadga/ at ingen Diäkne för booflige Konsterns Vnderwiiff-
 ning skuld/ icke heller någon Krijgzman för Krijgh och Örligh
 skuld/ icke heller något slags Wunkar måge någon tidh begifwa
 sigh vthyr Danmark in vthi vårt Land/ medh mindre the ther til
 hafwa Öfwerheetennes enkannerlige Leigd och Frijsheet: Men
 the för

Contra Danos.

the förnemde Danste Horor och Lööskonor / som til at förkrän-
tia och förföra Sweriges Riktes Vngdom / plåga til oss lända /
skole föruthan något Drögsmaal medh Hugg och Slagh vth-
wisse warda.

Så skal och Gifftermaal och Echtenkaps Förbund med
the Danste så strängeligen vara förbudt / at hwilken Man el-
ler Qwinna ibland oss Swenste / Gøcher och Finste inlåter
sig medh them vthi något Echtenskap / then samma hafwe strax
förwårkat ste Frälse / ey heller komme til någon Wndigheet /
hans Godz och Ågor wari och förbrutne och falne vnder Cro-
nan.

Här mände något til åfwençyrs förwända och säja:
Skal man nå altidh liggia vthi Tråta medh våra Grannar the
Danste / och föruthan återwendo föra medh them idkeligit
Krtigh? Ther til wil iagh swara / at thet mitt Bpsåat ingalun-
da är / vthan at the Danste låte sig medh sine Landzgrånser åth-
nöjja / och hafwe en gång Fördragh wår Långmodigheet och
Wrenlöfheet således at misbruka. Men eder wålborne Her-
rer / råder iagh på thet slijteligste / at i fast heller redeligen medh
them stryden / ån medh Spott och Neesa hållen Fredh. Ty /
så offta Swenste och Danste hafwa mött hwar andre vthi
Marken / så offta hafwa Swenste warit theas Segerherrar /
och Danste altidh wordne vnderkufswade: Men ther någon
twisigh Saak är antingen vppå någon Riksdagh eller Môte
förljkt eller slijcin worden / så hafwe the Danste medh sine Li-
ster och Funder altidh och allestädes beswiltit och gåckat the
Swenste / som råctrådeligen och effter Samwetet hafwa welat
Saken föreena / och således måst grtppa til Swårdz / medh Krtigh
och Drligh förskaffandes sig then Freden / then the tilförenne
igenom sin Godtroheet så oklokeligen hade mist och förlorat.

E

Ther

Oratio Hemmingi Gaddi

Therföre hafwer thet altidh ländat oss til fast större Fordeel och Verömelse/ til at vthsluta all Fredshandel medh the Danske/ än at wij igenom theras swijckfulla Troo och Loswen/ Breeff och Segel/ store Ord och Löfften/ ther medh the oss ganska konsteligen then ena gången effier then andre reeta och vpbyggia plåga/ skole hafwa oss bedraga låtit.

Hoos them finnes så ilfundige Ingenia och Sinne/ så illistige Råd och Anslag til at förföra medh/ så stoort Sweet och Bedrägerij/ och tusende Konster/ ther medh alle rätt sinnige Wenniskior plåga sig fanga och bedraga låta: Hvilket the medh söte och smickerachtige Ord/ särdeles när the achte/ at snåria oss/ weta til öfwerstyula. Ly the tiltala oss och them wår om således: Gunstige Herrer/ älskelige käre Bröder och Wänner/ tilförlätelige goda Granner/ Swågrer och Frender/ wij äre ett Rött/ ett Folk/ och vihi ett Societet och Stalbröder Skap: Och om wij hälle medh hwar andre Förbund/ så skal ingen Fiende fördrifta sig at stå oss emot/ wij warda och the igenom lätteligen öfwerwinnandes wåre Dwänner/ och för utan Omaak affwåria alt fiendteligit Bysåat/ som oss någontidh kunde åkomma. Sådant Zaal framställa the vihi hwar mans Närwaru vppenbarligen/ ther medh the locka och bedragamånge vihi sin Koota: Men när the komma eenfligen tilhopa/ så göra the sig Löffe ther aff/ säjandes: När wij see wåre Kamm/ så wille wij medh en hast låta på Hufwudet aff them/ och lägga vppå them then skenneligste Dödh/ som wij någontidh kunne vptåntia: Wårt Segel och Breeff/ Ced och Löffe/ theslifles alt thet wij hafwe obligerat och förplijctat oss medh emot them/ wele wij wrångwijsligen vthtolka til theras Argeste: På the affsomnades Döde Null/ wele wij tala thet som gråseligit är/ och tilwijta them alle Laster och Misgerningar/ och wele

Contra Danos.

och wele thet vthi wåre Erönitor antekna låta / liffa såsom thet bestode medh Sanning: Theras Hustror och Barn wele wij vthsluta ifrån all Arfwedeel / och fördrifwa them vthi Glende / eller och biuda them saale för the wårste Horor och Sköfior / som man kan köpa för fyre Penningar / och wele så deela ibland oss både löst och fast / och på sidskonne / sedan wij hafwe richtat oss medh the Swenskes Ugodelar / wele wij skynda oss til wåre Danmark igen.

Thetta besluta the så hemligen sig emellan / och hålla thet så dole / at ingen Swenst kan komma ther medh vnder Wådret / mycket mindre / at han kan affwåria och wånda thet emot them selfwom / in til thes the sine förädelige Råd och Anslag hafwa stått vthi Wårket. Icke heller skal man tänkia / at the Danste hafwa någon tidh brukat andre slags Krigzwapn när the hafwa medh Orligh anfällt och vnderkufwat sig något Landskap / at thesse vthan hafwe altidh och allestädes vthi sådana fall / först och främst vpwåckt Denigheet och Ewedracht ibland Inbyggarna / och hållit sig sedan til then Deelen / som mächtigare hafwer varit / och således mera igenom ens annars än sin egen Mandom blifwit sine Fiender öfwermächtige. Ey hwem kan troo / at Engeland / Irland / Skotland / Frankrijket / Normannien / Tydskland och Norige / hafwa någon tidh varit så swage och oförmögne / at the sig vthaff blotte Danste hafwa vnderkufwa låtit / medh mindre the ther til hade haft något fremmande Bistånd / ther dogh thet ringeste ibland förnemde Landskap så wål på Myckenheet aff Folck och Inbyggare / så som på Krigzwapn / Rikedomar och Ugodelar / öfwergår Danmark trijdubbelt om thet allena wore enigt och samdrachtigt / och satte sin Macht troligen tilsamman. Ey heller skal man fatta then Tankan / at the Danste feigda vppå fremmande

Oratio Hemmingi Gaddi

Nationer förthen skull / at the therigenom wilia förwårswa sigb ett loffligt och odödligt Namn: Vthan althenstund thes ras Bygd är ganska sulcin och mager / så nödgas the vthan återwendo / at vppehålla sitt vsta och elendige Liff medh Nooff och Stöld.

Ther och någor wille spöria migh huru thet kommer til / at the Danske sigb så wijda vthbreda både til Watn och Land: Sannerligen migh tyckes / at thet kommer ther aff / at störste deelen aff them som boo vthi Danmark / plåga alment komma ifrån fremmande Ortar och sättia sigb ther nedh / In the mächstige Landskapen Indskland / Engeland / Skotland / Hispanien / Frankrike och Flandern / hafwa offta then Plågseden / at the vthmönstra och fördrifwa en otaligh stoor hoop Skalckar och Boswar / och the som för sine Wisgerningar skull hafwa förwårkat Liffwet / hwilke äre thet Wenige Bästa Skadeligare än Förgiffte och Pestilens. The samme som således äre fördrefne wordne / nödgas tå at taga Flychte til fremmande Ortar / aff hwilken hoop en stoor deel begifwer sigb til Danmark / och sigb ther bosfåster: Ther the / lijka såsom the wore vthi sådana trångge och elendige Djar fördrefne / lefwa ganska armligen / och sigb på thet nogaste vppehålla / och förgrymma sigb emot alle Nationer, som hafwa hållit them för Biltoge / öfwerfallandes tå then ena / tå then andre medh sine Skepsflotar / och såsom Saxe om them skrifwer / medh sitt oendelige Sidröfwerij vpsylla både Wester och Öster sidn (som och kallas Gøthahafwet) och låta vppenbarligen påstijna / at the äre the sanfkyllige Cimbrier eller Jutar.

Här skulle tiden snarare än Tämmer och Wecklagor swiska migh / så framt iagh wille förtålia thet stora och omenni- skelige Förreec / ther vthinnan the såsom andre grymme Wildjur be-

Contra Danos.

Diur beröfwa allehandha slags Nationers Köpmän/ som nåår och färran sökia sin Naring til Siöds/ och beswära them medh en sådan olidelig och ofedwanligg Zoll/ theslifkes aldrig någorstädes år hörd worden. Ja/ thet händer och offta/ at the borttaga hela Skepet/ såsom thet medh kosteligit Godz och Häfwor lastat är/ diktandes någon Hufwudlögn emot Skepsolket/ som hålla thet för en besynnerligg Wälgerning/ at them måtte blifwa effterlåtit til at taga en hwijt Käpp i Handen/ och slippa medh Lifwet ther ifrån.

Här måste iagh och icke förgåta then stora Grymheet/ som the obarmhertige Danste öfwa emot the fattige Siöfarande/ som Gudh bättre/ åre råklade vthi Siönödh/ och hafwa lifsdie Skepsbrot/ hwilkes lifka nåppeligen finnes hwarcken ibland Hedningar och barbariffte Folk/ ey heller ibland the grymme Wildiur i Markenne. Ty lifka såsom the inslutas och boo emellan store Hafwet/ och wårt Gøthabaaff/ altså händer thet esomoffrast/ at thet fattige Siöfolket blifwer Wäderdrifwit in på theras Strander: Och ändogh thet borde them vthaff ett Christeligit Medlijdande at komma them til Vndfättning/ lifkwäl så blyas the icke them vthi Grund at stiälpa och fördärfwa. Ty the grymme/ och både Gudi och Menniskiom förhatelige Danste/ anfalla them Notetaals/ som vppå theras Land strandda/ och stit Lifff och Godz i fahra sättia/ medh en sådan Bitterheet/ så at Fåret blifwer icke så förrastat vthaff then glupande Blfwen/ såsom the vthaff them Danstom förrastade blifwe. Och thet the ån hade then Förhopning/ at the kunde rådda sigh vtur Hassböliorna och Klipporna/ lifkwäl så blifwer thet them ingalunda tilstade: Vthan the Danste anfalla them på alla Siidor/ mörda och dråpa them/ och störta them ganska obarmherteligen vth för Skepsbordet/ och hafwa ingen annan Saak

Oratio Hemmingi Gaddi

moot them / än thet allena / at the medh sine Slep hafwe rörde
 och stött vppå then Danske Sand och Boen. Thet tröstlöse
 Slepsfolket måste rå grippa til Brädestycker / eller något annat
 thet som Lyckan them medh en hast bestärer / och hafwa sigh så
 vthi Siön til at frisa och frälla sicc ringa Liff medh Simmans
 de. Ther och så händer at the hinna lefwandes til Landz / så war
 da the så obewäpnade / och nakne / så halffdöde och vthmarlade
 som the äre fängne / slagne och dräpne vthaff the bewäpnade
 Danske: Och öfwa thesse omilde och obarmhertige Blodhs
 hundar en sådan Grymheet emot thet arme Siöfolket / så at en
 Christen Menniskia / som hafwer then ringeste Dropa til nå
 gon Barmhertigheet / måste fölla Tårar vthöfwer thenne theras
 jämmerliga Plågo och Föreryck. Här vthinnan öfwa och
 bruka sigh the Danske offta. Ty ställan löper en Dagh vthi
 Åbret sin foos / at the icke således strjda emot the fattige Slep
 brutne Menniskior: Säsom och ther vthöfwer storligen gläd
 jas / at the igenom sådana Triumpher och Segerwinningar öf
 werkomma store Rikedomar / warde ädlade och högt vpsatte.
 Storm och Dwäder / drifwer nästan hwar dagh in på theras
 Strander en sådan stoor hoop Slep / at thet wäl troligit är / at
 then Danske Sanden och Haffzklipporna hafwa vppå någre
 Mans Ålder äfwen så många Menniskior vpsukat / säsom nu
 finnes lefwandes vthi hela Europa. Ty ifrån Francrike
 och Hispanien allena Wäerdriiffs hwart Åhr in vppå the
 Danske Sijar en mähta hoop Slep / som ther stranda. Sam
 maledes skeer thet och medh the Engellske / Skotter / Hollender /
 Glandrer och Norffe / the nögdas offta och medh ett stoor Taa
 segla dñt / och kunna näppeligen slippa rådan / medh mindre the
 både på Folck / Slep och Godz måste lijda stoor Affsaknad och
 Affbräck. Jagh wil förtjga the Frisfers / Hamborgers / Ly
biffes /

Contra Danos.

biskes/Meselborgers/Dankigers/ och andre Wändisse Land-
skaps och Ståders store Skepsflotar/ som tit och offta medh
theras største Skada och Fördärff löpa in på the Danske Sis-
sar. Ty allom them/som lända disse tyckes/lyka såsom the hör-
de thet then grymme Rosten :

Heu fuge crudeles terras: fuge littus avarum.

Thet är :

**Wil tu tigh skal gå wäl i Hand/
Så fly the grymme Jutars Strand.**

Therföre är iagh vthi then wisse Förhopning/ at alle the Folck
och Nationer, hwilkes Inbyggjare och Blodzförwanter ale
här til dags vthi många Åhr äre vthaff them Danstom bleffna
skölade och ihjälstagne/warde sig thetta gruswelige store Sk-
werwäld en gång vppåminnandes/ och medh ett ewigt ovplöslig-
gic Förbund förknippandes sig emot the Danske/ til at jaga
och fördriffwa them same medh ale thetas Anhang ifrån the
Sisar / them the synas bestitta alle Nationer til stoort Ween
och Förtryck.

Therföre skulle thet så effter mitt Betänkiande/ lända oss
och wårt käre Fädernesland til mycken fromma/ så framte wij
vthi alhinet Förbund hade inlätit oss medh the Danske/ som
vtaff oss och wåre Förfäder hafwa aldrigh något gott förskylde/
vthan alt thet onda / som wij och wåre Förfäder hafwe någon
tidh vthstāt / thet samma är wårt Fädernesland vppåkommit
för thetas Naboskap skuld.

Menar iagh förthenksul/ ährewördige Biskopar/ och
wälborne Herrar/ migh vthaff thet som framstält är / nogsame
hafwa bewijst/ at thet ländet oss til söga Veröm/ om wij ingå
medh the Danske vthi något Fördragh. Ty hwem wille be-
troo så

Oratio Hemmingi Gaddi

troo sådane Folk/ om sigb och sitt Lyff/ theslifles om thet menis-
ge bästes och Bndersätternars Wälfärd/ medh mindre han wo-
re aldeles ifrån sitt Beet? Hwem kan tryggeligen göra medh
them något Handslagb/ hwilke aldeles sträfwa emot all Rätt-
sinnigheet och Förnufft? Är någor wijs och förständigb Man
som på theras Konst/ hwilke på Lögn/ Falskheet och Bedrä-
gerij stälte äre/ redeligen kan byggia? Hwem ibland alle döde-
lige Menniskior är/ som icke storligen grufwar sigb och stygges
wedh thet stora och oendeliga Tyrannij/ som the Danske icke
allena them Behändskom/ vthan och sine Medborgare/ jäms-
wäl och then Christelige Församlingen och thes Ziänare tilfo-
ga? Hwem kan och säkere samtyckia til något Societet och
StalbröderSkap medh thet Folcket/ som hafwer skyndat vppå
sigb så många Fiender/ såsom vthi hela Christenheeten äre Ko-
nungar/ Förster och Potentater? Hwem ibland alle Swens-
ke och Götter är/ som kan årligen bebinda sigb medh them/
som göra sigb en besynnerligh Wällust ther aff/ at the vthi sine
Crönikor vpdichta emot oss/ wære Förfäder och Fädernesland
sådana store och grofwe Lögnar?

Ther och inge andre Exempel wore förhanden/ som eder
skulle platt affwända ifrån the Danskes Societet och För-
bund/ så skulle lijkwäl then store Oförrät/ som the Danske haf-
wa tilfogat Noriges Rijke/ sedan thet vthi en olycksaligh stund
bleff medh ty föreenat/ wara eder häruthinnan för ett krafftige
Exempel och Warnagel. Ty fordom wore the Norske rijke/
förmögne och lycksalige/ men nu sedan the hafwa sworic sigb til
the Danskes Förbund/ så hafwa the aldeles förlorat sin Fri-
heet/ och måste/ ty wære/ medh theras störste Jämmer och Aff-
saknat röna/ thet the så därligen hade stälte Troo och Loswen til
the Danske. Sannerligen om the Danske hade haft thet rin-
gaste

Contra Danos.

gaste Blodzdroppe vthi sig til någon Dygd eller Ährligheet så hade the ingalunda affbände Orknöön ifrån Noriges Rikse/ och föråbrat hene vnder Skottland til en Morgongåstwa/ hwilket skedde vthi mine vnge Ähr: Så hade the icke heller förtäcktat och förswarat thenna sin otillbörlige Gerning vthi sine Erönikor/ hwilket mera löjliggen än rättmäteligen och lagligen vthaff them skede är. Ty the föregifwa/ at Konung Christiern/ then förste medh thet Namnet/ nu regerandes Konung Hanses Fader i Danmark/ hafwer medh Danmarks Rikses Råd/ Ja och Samtycke/ skilde Orknöön widh Norige/ liika såsom Noriges Rikses Herrar och Råd/ hade icke varit myndige och wärdige nogh/ at them skulle thet om tilfrågas/ hälst medan thet gält tridie Parten vthaff thetas Rikse. Är nu thetta at handla såsom en Konung/ hwad är tā at handla såsom en Tyrann?

Therfore råder iagh/ och på thet högsta förmanar/ alla Sweriges och Göttes Inbyggjare/ at the alsintet troo eller lista vppå the Danstes ostadige och säfängelige Lofwen/ fast the än förödmjukade sig vppå sine bara Knää/ och medh sine Crocodilste Tårar trachtade effter at komma vthi thetas Förbund. Hwar och thetta mitt trogna Råd/ och min rättmätige Böön och Begäran icke gälla skulle/ så wil iagh hafwa alle Ständer/ som vthi Sweriges Rikse byggja och boo/ förespäde/ at the store Eder och Förplichtelser/ som flyta vthur the Danstes Mann/ hwilke synas sötare än then söteste Honing/ skole en gång förwandlas icke allena them/ vthan och alle thetas Effterkommander vthi then aldrabitterste Galla.

Här medh wil iagh nu min Oration besluta/ på thet slüteligste begärandes/ icke allena vthaff them/ som vthi thetta löflige Samqwemme äre församla-

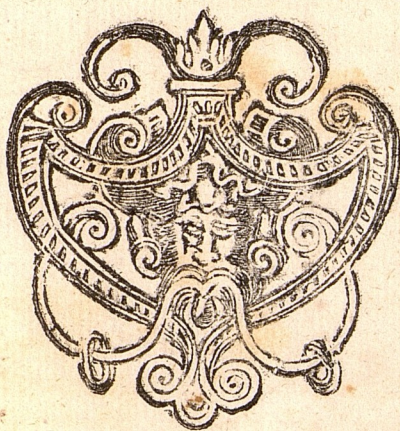
Oratio Hemmingi Gaddi

de/vtan och aff hwarion och enom vthi synnerheet/
 som honom någon tidh warda läfande/at the icke fat-
 ta then Mening om min Person/ tyka såsom iagh
 mera aff Haat och Ziffwund/ än vthaff ett rättfär-
 digt Rige skal hafwa framstålt honom emot the
 Danste/vthan hafwer thesförutthan ganste många
 och gräseligare än the förtalde/ thesas Bedriffter
 godwilleligen förteगत och tillbaka satt/ på thet iagh
 icke skal synas at berättat om them thet icke höffdes.
 En heller förmodar iagh/ at någon skal förvitta
 migh/thet iagh vthi thenna min *Oration* hafwer wa-
 rit alt för widlöffteigh/vthan komme fast heller ihogh
 then Romerste *Ciceronem*, hwilken/som bewysligit
 är/hafwer stålt en fast widlöffteigare *Action* emot
Verrem och *Catilinam*, och igenom så många åthstil-
 lige *Philippicas* vthförde sin Saal emot then ena
M. Antonium: Men iagh hafwer emot så otalige
Verres, *Catilinas* och *Antonios* tagit migh itt swåra
 Örligh före/ at/ om iagh än wille framläggia store
 Böcker medh Danste Handlingar vpsylte/ så kunde
 iagh än så näppligen förätlia och tilfyllest beskri-
 wa/ på huru många handa Sätt the hafwa warit
 off Swenstom til förtroct/ och ther medh the off
 än vt-

Contra Danos.

In ytterligare dagh från dagh hoota och vndsässa:
Thersföre them medh råtta bödr til gods vpraga/
thet wtj them så frjete och skarpe tiltale/althenstund
the wilia hafwa then Frjheeten/ at the måge
wara allom til skada och ingom til
fromma.

F I N I S.

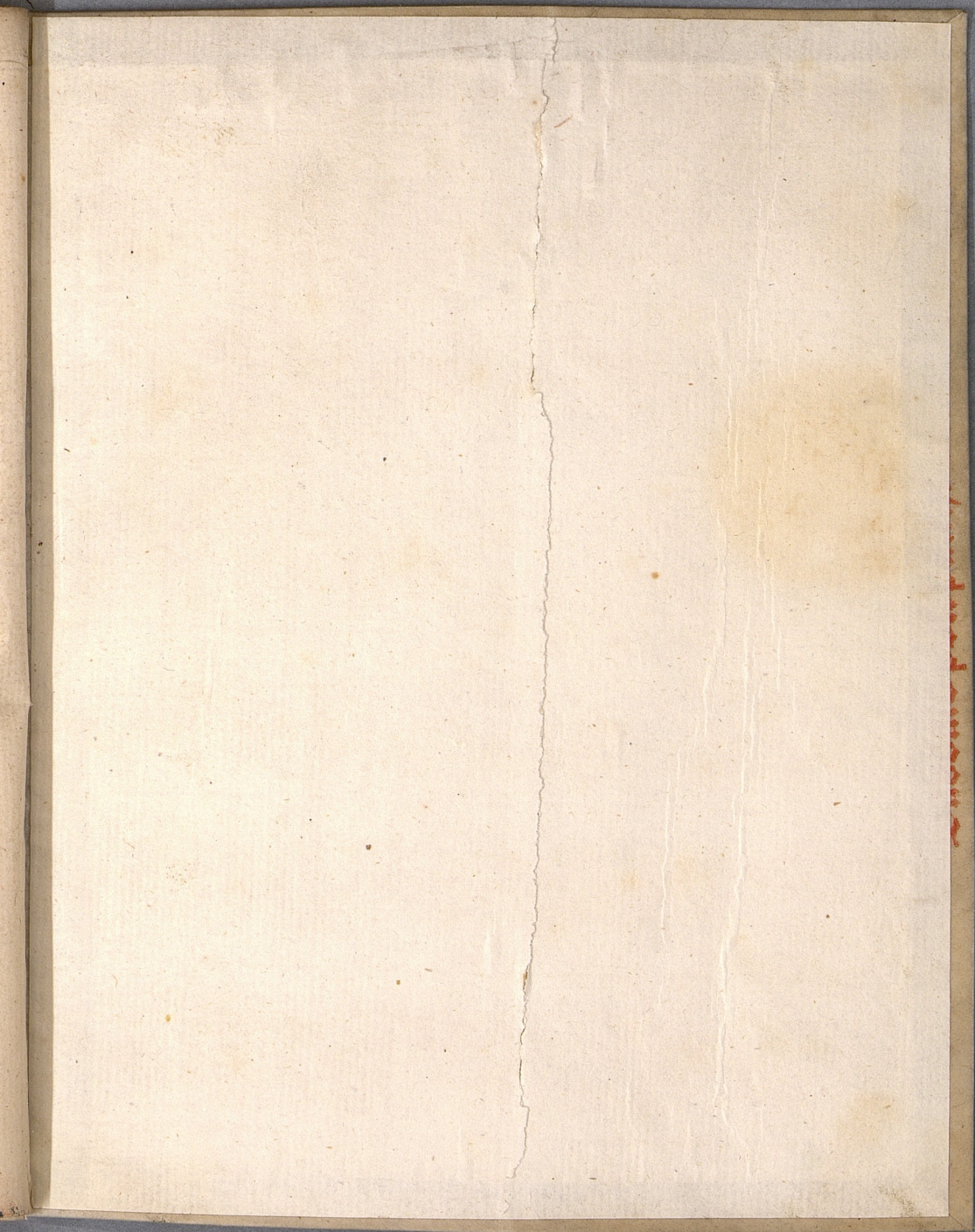

Contra Danos

die werltliche dach sein dach dach dach dach
 Eger die ist ein dach dach dach dach dach
 die ist ein dach dach dach dach dach
 die ist ein dach dach dach dach dach
 die ist ein dach dach dach dach dach

F I N I S

2° epi^o b^otri petri ap^oli. 1. ca. 11

Omnibus in carissimis: Deponetes
omne malitiam et omnem do-
lum: et simulationes et invidi-
as et omnes detractiones: sicut mo-
do geniti infantes rationabiles
sine dolo: hoc concupiscite: ut in-
pro crestatis in salutem. Si tamen
gustastis: quoniam suavis est dominus.
Ad quem accedentes lapidem vi-
vum: ab hominibus quem dem reprobam-
tum: a deo autem electum et honorifi-
catum: et ipsi tanquam lapides vivi
superedificamini domos spiri-
tales: sacra domum sanctam offerre
spirituales hostias acceptabiles
deo per iesum christum. Propter
quod continet scriptura: Luce po-
nam in sion lapidem summum au-

dei. Qui non inquieti inquit
dicitur: nunc autem invidiam conse-
quuti. **64. A**lla. **8.** Per dies
quam fecit dominus: exultem et letemur i-
ra. **A**lla. **8.** Laudate pueri domini
laudate nomen domini. **S. iohanne. 11**

In illo tempore: Una sabbati
maria magdalene venit
mane cum adhuc tenebre essent
ad monumentum: et vidit lapi-
dem sublatum a monumento. Cur-
rit ergo et venit ad simonem
petrum: et ad alium discipulum quem
diligebat iesus: et dicit eis: Qu-
erunt dominum meum de monumento
et nescimus ubi posuerunt eum.
Respondit ergo petrus: et ille alius disci-
pulus: et venerunt ad monumentum
tum. Surrebat autem duo simul: et

www.books2ebooks.eu